

Світлана Геннадіївна Карпова,
*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії
Дніпропетровського
національного університету імені О. Гончара*
Антон Олексійович Щелкунов,
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»*

ВПЛИВ КАНОНІЗАЦІЇ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНОШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО НА ПОГЛИБЛЕННЯ ЦЕРКОВНОГО РОЗКОЛУ В УКРАЇНІ

В доповіді аналізується значення історичної пам'яті для міжконфесійного діалогу, зокрема вплив канонізації гетьмана Петра Сагайдачного на взаємовідносини між ПЦУ та УГКЦ.

S. G. Karpova, A. O. Shelkunov

THE INFLUENCE OF THE CANONIZATION OF HETMAN PETER KONOSHEVYCH-SAGAYDACHNY ON THE DEEPENING OF THE CHURCH SCHISM IN UKRAINE

The report analyzes the importance of historical memory for interfaith dialogue, in particular the impact of the canonization of Hetman Peter Sagaidachny on relations between different Ukrainian churches.

Внаслідок серії церковних розколів, що мали місце у 1989 – 1992 рр. в Україні, виникли Українська Православна Церква (УПЦ), Українська Автокефальна Православна Церква (УАПЦ), Українська Греко-Католицька Церква (УГКЦ) та Українська Православна Церква київського патріархату (УПЦ КП). У 2018 р. УАПЦ зникає і виникає Православна Церква України (ПЦУ). Починаючи з 2017 року в українському суспільно-релігійному дискурсі стрімко актуалізувалася тема можливого об'єднання церковних організацій, які вважають себе нащадками Київської Митрополії, однак спроба об'єднати православних України лише політичним інструментарієм не була здійснена остаточно позитивно.

Після 2018 р. найбільш послідовними прибічниками об'єднання виступили представники УГКЦ. Митрополит Святослав (Шевчук), Глава УГКЦ, у рамках проекту «Прилучитися до великого», розповідаючи про роль Любомира Гузара в розбудові УГКЦ та зміцненні Церкви в Україні, 24 вересня 2020 р., заявив: «я думаю, єдина Київська Церква в єдиному патріархаті без взаємного поборювання, але з діленням тими дарами, які ми назбирали по дорозі до цієї єдності, мабуть, і є цією мрією Блаженнішого Любомира і його заповітом для всіх нас» [1]. У 2018 – 2019 рр. глава ПЦУ Єпіфаній Думенко та глава УГКЦ Святослав Шевчук зустрічались декілька разів, відбувалися публічні заходи, молебни. Неодноразово лунали заяви про можливість об'єднання двох церков. Однак перепони для об'єднання виявилися не тільки в церковних канонах чи літургійних традиціях, але й в історичній пам'яті вірян цих двох релігійних організацій. В інтерв'ю українському виданню «Цензор.Нет» митрополит Святослав Шевчук, коментуючи можливість об'єднання УГКЦ і ПЦУ, заявив наступне: «У світовому православ'ї є різне ставлення до інославною – до католицької і греко-католицької церкви. Це наслідок історичних ран у наших стосунках. Ми повинні йти дорогою оздоровлення історичної пам'яті й будувати наші стосунки щиро, можливо, з чистого аркуша, в ім'я вищої мети» [2]. Чи таке оздоровлення історичної пам'яті мав на увазі Святослав Шевчук? ПЦУ 21 серпня 2020 р. офіційно визнала святим Петра Коношевича-Сагайдачного. Сагайдачний був канонізований УАПЦ ще у 2011 р. в якості святого благовірного гетьмана [3]. Ця канонізація виправдовувалася релігійною діяльністю гетьмана, який був непримиренним борцем із Унією і відповідно Греко-католицькою церквою. Сагайдачний приймав активну участь у відновленні православної Київської митрополії, яка перед цим була ліквідована греко-католиками. Збереження історичної пам'яті про церковну діяльність Петра Сагайдачного та багатьох інших видних представників українського козацтва, які були палкими борцями із греко-католицькою церквою не сприяє популяризації ідеї об'єднання УГКЦ і ПЦУ серед представників цих церковних організацій.

Таким чином, щоденна релігійність греко-католиків і православних, складовою частиною якої є історична пам'ять, є важливим фактором збереження існування різних християнських конфесій, незалежно від бажань релігійних чи політичних лідерів. Тут важливо, що формальна редукція історичної пам'яті, або

примусова трансформація чи маніпуляція нею, не надає потенцій до об'єднання не лише на рівні екзистенції, але й есенції. Так, якщо тут «минуле» не можливо змінити, то феноменологія історичної пам'яті на інтенційному рівні може сприяти переосмисленню «теперішнього» та формуванню нового «майбутнього».

Список використаних джерел

1. Блаженніший Святослав про Блаженнішого Любомира: «Єдина Київська Церква в Єдиному патріархаті є його мрією і заповітом». – Режим доступу: http://ugcc.ua/video/blazhenn%D1%96shiy_svyatoslav_pro_blazhenn%D1%96shogo_lyubomira_y_edina_kiivska_tserkva_v_iedinomu_patr%D1%96arhat%D1%96_ie_yogo_mr%D1%96ieyu_%D1%96_zarov%D1%96tom_90881.html

2. Капітуляція – це імітація миру і зміна способу завдати ран нашому народу, - глава УГКЦ Святослав. – Режим доступу: <https://censor.net/ru/r3142822>

3. Рішення Священного Синоду ПЦУ. Журнал № 16. – Режим доступу: <https://www.pomisna.info/uk/vsi-novyny/vidbulosya-zasidannya-svyashhennogo-synodu-6/>

УДК 1 (091)

Людмила Володимирівна Ковтун,
здобувач ступеню PhD

кафедри філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»

Науковий керівник: Юлія Олександрівна Шабанова

доктор філософських наук, професор,
завідувачка кафедри філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»

ПЕРШОДЖЕРЕЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ДЖЕРЕЛО ЗБАГАЧЕННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ

Дослідження присвячено визначенню місця першоджерельного перекладу філософських текстів у формуванні сучасної філософської думки. Розкриваються особливості переосмислення понять класичної аналітичної філософії у розрізі міжмовної та міжкультурної комунікації. Акцентовано увагу на міжфахових зв'язках, які створюють нові запити на формування нового прочитання класичних філософських творів. Сфери перетину філософії та перекладу під час роботи з філософськими текстами формують нові пріоритети та вимагають зміни підходу.